

Indiener: College van burgemeester en wethouders

Datum: 18 juni 2018

Portefeuillehouder(s): Wethouder Noorthoek

Portefeuille(s): Economische zaken

Contactpersoon: R. van Doggenaar

Tel.nr.: 8434

E-mailadres: doggenaar.r@woerden.nl

18R.00337

Onderwerp:

Aanpassing Legesverordening Woerden 2018 ten behoeve van snel internet in het buitengebied

---

Samenvatting:

Voorgesteld wordt om hoofdstuk 11 Kabels en Leidingen van de Legesverordening Woerden 2018 aan te passen. Aanpassing van de Legesverordening biedt het college de mogelijkheid om uitvoering te geven aan de afspraken zoals neergelegd in de met de marktpartijen Glasdraad en Glasvezel buitenaf gesloten convenanten gericht op de aanleg van snel internet in het buitengebied. Ondanks dat genoemde convenanten de primaire aanleiding vormen voor het wijzigen van de Legesverordening, is deze wijziging van toepassing voor elke marktpartij die het buitengebied van snel internet wil voorzien.

Gevraagd besluit:

De raad besluit:

1. De Verordening tot eerste wijziging van de "Verordening op de heffing en invordering van leges 2018" vast te stellen, waardoor aan de Tarieventabel behorende bij de Legesverordening Woerden 2018, onderdeel I, titel 1, hoofdstuk 11 een extra onderdeel (11.4) wordt toegevoegd luidende als volgt:

11. 4 Afwijkingsbevoegdheid college
Bij projecten met meer dan 10.000 meter tracélengte is het college, vanwege redenen van algemeen belang, bevoegd afwijkende tariefafspraken te maken.
2. De Verordening zoals hiervoor genoemd in werking te laten treden met ingang van de dag na de dag van bekendmaking.

Inleiding

Waarom wordt dit voorstel nu voorgelegd?

Op 9 januari 2017 heeft het college van de gemeente Woerden de intentieverklaring 'Snel internet buitengebied Provincie Utrecht' ondertekend. Via de raadsinformatiebrief van 14 februari 2017 (17R.00088) bent u over deze intentieverklaring geïnformeerd. Daarnaast heeft het college u middels de raadsinformatiebrief van 6 maart 2018 (18R.00134) op de hoogte gebracht van de genomen en nog te nemen stappen om tot een goed internetnetwerk in het buitengebied van de gemeente Woerden te komen.

Eén van de belangrijkste nog te nemen stappen was de ondertekening van een convenant met één

of meerdere marktpartijen. Het college heeft uitvoering gegeven aan het in de raadsinformatiebrief genoemde voornemen om in maart tot convenantondertekening te komen. Het college heeft op 15 maart 2018 convenanten met de marktpartijen Glasdraad en Glasvezel buitenaf ondertekend.

Om uitvoering te kunnen geven aan de gemaakte afspraken in de convenanten is een aanpassing van de Legesverordening Woerden 2018 en de Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur (AVOI) gemeente Woerden nodig. Ondertekening van de convenanten heeft vooruitlopend op de aanpassing van de verordeningen plaatsgevonden. Het college heeft daartoe besloten om de voortgang van het proces, gezien het maatschappelijk belang, niet te vertragen. Onnodige vertraging had in het ergste geval kunnen resulteren in intrekking van het aanbod van de marktpartijen. Hetgeen de kans op een sneller internetnetwerk in het buitengebied drastisch zou doen afnemen.

Om de convenanten voorafgaand aan het wijzigen van de verordeningen te kunnen ondertekenen, is het volgende voorbehoud in de convenanten opgenomen:

“Voorliggende convenant en de daarin gemaakte afspraken wordt aangegaan onder de opschortende voorwaarde dat:

de gemeenteraad van Woerden vóór 1 juli 2018 instemt met een aanpassing van de Legesverordening, Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur gemeente Woerden en eventuele aanverwante regelingen, waarmee het college de bevoegdheid krijgt om specifiek ten behoeve van de aanleg van een breedbandnetwerk in het buitengebied maatwerkafspraken te maken.

Indien één of meerdere van bovenstaande opschortende voorwaarden niet is/zijn vervuld eindigt dit convenant van rechtswege zonder dat voorafgaande opzegging is vereist.”

De aanpassing van de AVOI volgt een separaat traject. De AVOI wordt namelijk in zijn geheel herzien. Middels dit voorstel wordt de benodigde aanpassing van de legesverordening aan de gemeenteraad voorgelegd.

Participatieproces

Hoe is dit voorstel tot stand gekomen

Voorliggend voorstel komt voort uit een samenwerking met de provincie Utrecht en omliggende gemeenten (Ronde Venen, Stichtse Vecht, Oudewater, IJsselstein, Nieuwegein, Lopik, Montfoort, Utrecht en Vijfheerenlanden) om de aanleg van breedbandinternet in het buitengebied mogelijk te maken.

Al geruime tijd leeft bij inwoners van het buitengebied de wens naar de aanleg van breedbandnetwerken in het buitengebied. De vorig jaar uitgevoerde interessepeiling in Woerden, waarbij 74 procent van de gegadigden interesse toonde in een breedbandaansluiting, heeft dit nogmaals bevestigd. Marktpartijen tonen echter weinig interesse in de aanleg van breedbandnetwerken in het buitengebied. De aanleg kent door grote graafafstanden met een relatief klein aantal aansluitingen een lage rendabiliteit.

Met behulp van de resultaten van de interessepeiling is een marktconsultatie uitgevoerd om marktpartijen te verleiden tot de aanleg van breedbandinternet in het buitengebied. Recent hebben twee marktpartijen (Glasvezel buitenaf en Glasdraad) aangegeven een glasvezelnetwerk te willen aanleggen op basis van eigen investering en risico. Om de aanleg mogelijk te maken stellen de marktpartijen als voorwaarde dat de betrokken gemeenten akkoord gaan met soepelere aanlegvoorschriften en lagere legesvergoedingen dan gebruikelijk. Hiermee worden voor de marktpartijen barrières voor een sluitende exploitatie weggenomen.

In januari, februari en maart 2018 heeft veel overleg met de marktpartijen plaatsgevonden om tot goede afspraken te komen. Deze afspraken zijn verwerkt in convenanten tussen de gemeente Woerden en de betrokken marktpartijen. Zoals reeds aangegeven is aanpassing van de legesverordening noodzakelijk om uitvoering te geven aan de convenanten.

Samenwerking met andere gemeenten

Voor het mogelijk maken van de aanleg van breedbandinternet in het buitengebied is samengewerkt met de Provincie Utrecht (Programmabureau Utrecht-West) en de gemeenten Ronde Venen, Stichtse Vecht, Oudewater, IJsselstein, Nieuwegein, Lopik, Montfoort, Utrecht en Vijfheerenlanden. De Provincie Utrecht heeft middels een subsidie gelden beschikbaar gesteld voor de financiering van het proces voor de interessepeiling. Samenwerking met omliggende gemeenten creëerde voldoende massa om marktpartijen te interesseren voor de aanleg van breedbandinternet in het buitengebied.

Wat willen we bereiken?

De aanleg van breedbandinternet zorgt voor een digitale ontsluiting van het buitengebied. Een goede digitale ontsluiting draagt rechtstreeks bij aan een verbetering van de economische potentie en leefbaarheid. Werk, zorg, onderwijs en recreatie zijn enkele voorbeelden van gebieden waar steeds meer gebruik wordt gemaakt van digitale technieken die hoge bandbreedtes vereisen. Het ontbreken van een goed internetnetwerk doet afbreuk aan de toekomstbestendigheid van het buitengebied als woon- en werkgebied. Door aanpassing van de legesverordening worden aanlegdrempels voortkomend uit gemeentelijke regelgeving voor de aanleg van glasvezelnetwerken in het buitengebied weggenomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Concrete maatregel die nu voorligt is het aanpassen van de legesverordening. De marktpartijen die interesse hebben in de aanleg van glasvezelnetwerken stellen ons de voorwaarde om een andere vergoedingsmethodiek dan gebruikelijk toe te passen. Aanpassing van de legesverordening stelt het college in staat om de andere vergoedingsmethodiek voor dit maatschappelijk relevante project toe te passen. Op deze manier worden belemmeringen voortkomend uit de gemeentelijke regelgeving voor de aanleg van glasvezelnetwerken in het buitengebied weggenomen. Overigens worden deze belemmeringen niet enkel weggenomen voor de marktpartijen waarmee een convenant is gesloten, maar voor elke marktpartij geïnteresseerd in het aanleggen van breedbandinternet het buitengebied.

Argumenten

1.1 Hiermee worden gemeentelijke aanlegdrempels voor de aanleg van breedbandinternet, van belang voor de economische potentie en leefbaarheid, in het buitengebied weggenomen.

Zoals reeds aangegeven is de aanwezigheid van een toekomstbestendig internetnetwerk belangrijk voor de economische potentie en leefbaarheid van het buitengebied. Het gebruik van internet heeft de afgelopen jaren een enorme vlucht genomen en is (nagenoeg) verworven tot een basisbehoefte. Onderwijs- en zorginstellingen, maar ook het bedrijfsleven maakt in toenemende mate gebruik van internet gerelateerde toepassingen. Zelfs de overheid kent steeds meer digitale loketten.

Tot op heden hebben weinig marktpartijen initiatief getoond om tot de aanleg moderne internetnetwerken in het buitengebied over te gaan. De lange graafafstanden en het beperkt aantal potentiële abonnees per vierkante kilometer resulteert in een businesscase die enkel met een lange termijn perspectief is rond te rekenen. Traditionele beursgenoteerde telecommunicatiebedrijven als KPN en Ziggo tonen vooralsnog geen interesse in de aanleg van toekomstbestendige netwerken in de buitengebieden van Nederland. Het relatief lange terugverdienmodel past niet in hun bedrijfsvoering/ bedrijfsopvatting.

De marktpartijen die wel interesse tonen in de aanleg van toekomstbestendige internetnetwerken in het buitengebied stellen voorwaarden aan gemeenten voor de aanleg van deze netwerken. Eén van deze voorwaarden heeft betrekking op de door gemeenten gevraagde leges- en degeneratievergoedingen. Door aanpassing van de legesverordening kan de gemeente Woerden tegemoet komen aan de gestelde voorwaarde en daarmee de gemeentelijke randvoorwaarden passend maken voor de aanleg van een toekomstbestendig internetnetwerk in het buitengebied. Tijdens de door de gemeente uitgevoerde interessepeiling is reeds aangetoond, dat er vanuit de samenleving een enorm grote behoefte is aan een dergelijk internetnetwerk.

1.2 De huidige heffingssystematiek is niet passend voor de uitrol van grootschalige internet-netwerken in het buitengebied.

De huidige heffingssystematiek voor de aanleg van kabels en leidingen gaat uit van een bedrag per strekkende meter. Bij de aanleg van een grootschalige netwerk (+/- 150km) buiten de bebouwde kom, waar sprake is van relatief weinig verharding en aansluitingen per strekkende kilometer, is deze systematiek minder geschikt. In het buitengebied zijn de werkzaamheden van coördinatie en toezicht minder complex dan bij uitrol in de bebouwde kom. Daarnaast hebben de betrokken marktpartijen aangeboden om de kosten van toezicht gedurende de werkzaamheden, normaal gesproken een kostenpost voor de gemeente, voor hun rekening te nemen. Het voorstel is dan ook om het college in de legesverordening de bevoegdheid te geven om vanwege redenen van algemeen belang bij netwerken van langer dan 10.000 meter afwijkende tariefafspraken te maken.

1.3 De gemeenteraad is bevoegd tot het wijzigen van de Legesverordening.

Formeel ligt de bevoegdheid tot het intrekken, vaststellen en wijzigen van een belastingverordening, zoals de legesverordening, bij de gemeenteraad (art. 216 Gemeentewet).

2.1 Een verordening treedt pas in werking nadat deze op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend is gemaakt.

Bekendmaking vindt plaats via het Digitaal Gemeenteblad. Voorgesteld wordt de verordening vervolgens direct na bekendmaking in werking te laten treden, zodat de voortgang in het proces wordt gehouden.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

1.1 Het college van burgemeester en wethouders krijgt hiermee de ruimte om af te wijken van de (tarieventabel behorend bij de) Legesverordening.

Toevoeging van artikel 11 lid 4 aan de tarieventabel behorend bij de legesverordening geeft het college de mogelijkheid om bij projecten met meer dan 10.000 meter tracélengte vanwege redenen van algemeen belang afwijkende tariefafspraken te maken. Het college krijgt hiermee inderdaad de mogelijkheid om af te wijken van de tarieventabel behorend bij de legesverordening. Deze afwijkingsbevoegd beperkt zich echter tot zeer uitzonderlijke gevallen binnen een afgebakend gebied (kabels en leidingen). Ter illustratie: de huidige beheermedewerker Ondergrondse Infrastructuur, reeds 5 jaar werkzaam in deze functie, heeft nog nooit eerder een aanvraag met een tracélengte van meer dan 10.000 meter ontvangen. Daarnaast moet het college tevens kunnen onderbouwen waarom er sprake is van redenen van algemeen belang. De afwijkingsmogelijkheid die het college middels toevoeging van artikel 11 lid 4 wordt geboden is dus zeer beperkt toepasbaar.

1.2 Ondanks een aanpassing van de Legesverordening blijft het risico op een mislukte vraagbundeling, zeker gezien het feit er twee marktpartijen actief zijn, aanwezig.

Aanpassing van de legesverordening neemt een gemeentelijke aanlegdrempel voor de aanleg van breedbandinternet in het buitengebied weg. Het is vooralsnog echter onzeker of er daadwerkelijk breedbandinternet in het buitengebied komt. Momenteel voeren twee marktpartijen campagne om voldoende abonnementen te verkopen. Beide marktpartijen stellen eisen aan het minimum aantal abonnementen dat zij willen verkopen, voordat zij overgaan tot de aanleg van een glasvezelnetwerk. Het feit dat de marktpartijen elkaar beconcurreren zorgt voor een verdeling van het aantal geïnteresseerden onder beide partijen. Deze concurrentie zorgt ervoor dat het voor de marktpartijen moeilijker is om het beoogde aantal klanten noodzakelijk voor aanleg aan zich te binden.

Aangezien de gemeente geen contractpartij is, heeft de gemeente geen keuze gemaakt tussen de marktpartijen geïnteresseerd in de aanleg van glasvezel in het buitengebied. De gemeente stelt enkel de kaders waarbinnen partijen kunnen opereren. Vanuit staatssteunoverwegingen en het principe van vrije marktwerking heeft de gemeente niet de mogelijkheid om marktpartijen die binnen de gemeentelijke kaders willen opereren toegang tot de markt te ontzeggen. Elke marktpartij geïnteresseerd in het aanleggen van snel internet in het buitengebied, kan dus binnen de gemeentelijke kaders, waartoe de legesverordening behoort, aan de slag.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

Zoals eerder aangegeven stellen de betrokken marktpartijen voorwaarden aan het te betalen bedrag voor leges, degeneratie en overige gemeentelijke kosten. In tegenstelling tot de regulier in rekening gebrachte leges- en degeneratiekosten, waarbij respectievelijk wordt uitgegaan van bedragen per strekkende en vierkante meter, bieden marktpartijen een vaste vergoeding per aangesloten adres aan. Deze vergoeding bedraagt € 22,- per adres.

Op basis van vuistregels en aannames voor wat betreft de te bouwen internetinfrastructuur kan een berekening worden gemaakt van de te verwachten inkomsten in de reguliere situatie en de te verwachten inkomsten op basis van het voorstel van de marktpartijen. De vuistregels en aannames hebben betrekking op de omvang van het netwerk, de gemiddelde graafafstand per adres en de ondergrond waarin het netwerk moet worden gelegd (berm, verhard, asfalt).

De berekening, terug te vinden in de bijlage bij dit voorstel, laat zien dat de gemeente normaal gesproken ongeveer € 50.000,- aan leges- en degeneratiekosten in rekening zou brengen bij de marktpartijen. Op basis van het voorstel van de marktpartijen kan de gemeente ongeveer € 30.000,- in rekening brengen. Het verschil tussen de regulier in rekening te brengen kosten en de te ontvangen gelden op basis van het huidige voorstel van de marktpartijen bedraagt ongeveer € 20.000,-.

Het te ontvangen bedrag aan degeneratie- en legeskosten is lager dan gebruikelijk. Hiervoor in ruil bieden de marktpartijen echter een garantie op het herstel van de openbare ruimte van 1 jaar volledig én 4 jaar voor beschadigingen als gevolg van de aanleg van glasvezel. Deze garantietermijn is aanmerkelijk langer dan de regulier door de gemeente toegepaste periode van 1 jaar. De door de gemeente te maken kosten op het gebied van degeneratie zullen aanmerkelijk lager zijn dan gebruikelijk. Daarnaast is reeds aangegeven dat de werkzaamheden op het gebied van coördinatie en toezicht in het buitengebied minder complex zijn dan in de kernen. Het lager te ontvangen bedrag aan degeneratie- en legeskosten is gezien de langere garantietermijn op herstelwerkzaamheden en verminderde complexiteit van het werk te rechtvaardigen.

Communicatie

De marktpartijen zullen over het besluit van de gemeenteraad worden geïnformeerd en de verordening zal via het Digitaal Gemeenteblad worden bekendgemaakt.

Vervolgproces

Na het besluit van de gemeenteraad zal het college van burgemeester en wethouders uitvoering geven aan de afspraken gemaakt in de convenanten met de marktpartijen geïnteresseerd in de aanleg van breedbandinternet in het buitengebied in Woerden. Mochten overige marktpartijen zich melden voor de aanleg van snel internet in het buitengebied, dan zal het college dezelfde gemeentelijke kaders hanteren als bij de marktpartijen waarmee een convenant is gesloten.

Bevoegdheid raad:

De gemeenteraad is bevoegd over dit voorstel een besluit te nemen op grond van artikel 216 Gemeentewet.

Bijlagen:

- Het concept raadsbesluit geregistreerd onder corsanummer: 18R.00377.
- Financiële toelichting internet buitengebied geregistreerd onder corsanummer: 18.011819.

De indiener: College van burgemeester en wethouders

De secretaris

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

Financiële toelichting snel internet buitengebied Woerden

Middels een rekenvoorbeeld wordt getracht inzichtelijk te maken welke financiële consequenties aanpak Overigens is dit rekenvoorbeeld gebaseerd op vuistregels en aannames. Een definitieve financiële berekening definitieve ontwerp voor het aan te leggen internetnetwerk. Het definitieve ontwerp zal in de komende

Kengetallen		
Aantal relevante adressen	1335	
Afstand per adres	120 meter	
Te graven sleufbreedte	30 centimeter	
Totale afstand v/h netwerk	160.200 meter	
Afstand door berm	144.180 meter	43.254 m2 (lengte maal sleufbr.)
Afstand door verhard	15.988 meter	4.796,40 m2
Afstand door asfalt	320,4 meter	96,12 m2

Categorie	Degeneratietarieven
Berm	€ 0,09 per m2
Verhard	€ 0,11 per m2
Asfalt	€ 321,45 m2

Legeskosten telecommunicatie	Kosten
Netwerken langer dan 5000 meter	€ 0,09 per meter

Totale kosten		
Degeneratiekosten berm	€ 3.892,86	(43.254 x 0,09)
Degeneratiekosten verhard	€ 527,60	(4.796,40 X 0,11)
Degeneratiekosten asfalt	€ 30.897,77	(96,12 X 321,45)
Legeskosten	€ 14.418	(160.200 X 0,09)
Totaal	49.736,23	

Normaal gesproken zou voor een netwerk gebaseerd op bovenstaande gegevens een bedrag van € 49.736,23 vast bijdrage per aansluiting betalen de marktpartijen een bedrag van € 29.370 (1335 x 22). Het verschil tussen de vastgestelde kosten en de te ontvangen gelden bedraagt dan ongeveer € 20.000,-

passing van AVOI en legesverordening heeft.
rekening kan pas worden gegeven bij het
de maanden vorm krijgen.

.736,23 in rekening worden gebracht. Bij een
verschil tussen de regulier in rekening gebrachte